

ජාතික සමනලයා ප්‍රකාශයට පත්කිරීම

දැලඹුවා

පිලවා

ශ්‍රී ලංකා මහ කුරුළු පිය පැපිලියා (සුනුබුල් අවස්ථාව)

Troides darsius (Gray, 1852)

පසුබිම

සමනලයා ජෛව විද්‍යාත්මක හා සංස්කෘතිකමය වශයෙන් වැදගත් වන කාණ්ඩයකට අයත් ජීවී විශේෂයකි. ශ්‍රී ලංකාවේ සමනල විශේෂ 243ක් වාර්තා වන අතර ඉන් 20ක් ආවේණික විශේෂවේ. වාර්තා වූ සමනලයන් අතුරින් විශේෂ 66ක් තර්ජනයට ලක්වූ ජීවී කාණ්ඩයකට ඇතුළත් වේ. වාසස්ථාන ගුණාත්මකභාවයන් හීනවීම හා කැබලිවීම, සහ පරිසර දූෂණය වැනි දෑ මගින් සමනල ගහණය දැනටමත් සිඝ්‍රයෙන් අඩු වෙමින් පවතී.

යම්කිසි ජීවියෙකු ජාතියක අනන්‍යතාවය ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම තුළින් එම ජීවියා හා අයත් වන ජීවී කාණ්ඩය පිළිබඳ ජනතා අවධානය ඉහල නැංවිය හැකිය. විශේෂයෙන්ම තර්ජනයට ලක්වූ හා ධජධාරී විශේෂ වැඩි ගණනක් හඳුනා ගත හැකි සමනලයන් වැනි ජීවී කාණ්ඩවල සංරක්ෂණය සඳහා මෙම ධනාත්මක ආකල්ප සහිත ජනතා අවධානය ඉතා වැදගත්ය. සමනලයින් වෙසෙන පරිසර පද්ධති හා එම පරිසර පද්ධති වල සි න අනිකුත් ජීවීන්ගේ සංරක්ෂණය සඳහා ජනතා සහභාගිත්වය හා සහයෝගය ලබා ගැනීමට එය බෙහෙවින් බලපානු ඇත.

මේ නිසා ජාතික සමනලයකු ප්‍රකාශයට පත් කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ සමනලයින් සංරක්ෂණයේ කාලීන අවශ්‍යතාවයක් වේ.

විස්තරය

පරිසර හා ස්වාභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය යටතේ පත් කරන ලද සමනලයන් පිලිබඳ විශේෂඥයන්ගේ කමිටුව මගින් පිලියෙලකරන ලද 'සමනලයන් සංරක්ෂණය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ' හි ශ්‍රී ලංකා මහ කුරුළු පිය පැපිලියා (Sri Lanka Birdwing / *Troides darsius*) ජාතික සමනලයා ලෙස නම් කිරීමට නිර්දේශ කර ඇති අතර එම ජීවියාගේ පහත සඳහන් ලක්ෂණ ඒ සඳහා සලකා බලා ඇත.

- i. ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම සමනලයා වීම.
- ii. ශ්‍රී ලංකාව පුරා ව්‍යප්ත වී පැවතීම.
- iii. ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික වීම.
- iv. ආකර්ෂණීය බාහිර රූපාකාරයක් දරන නිසා ධජධාරී විශේෂයක් ලෙස නම් කල හැකි වීම.
- v. ජීවන චක්‍රයේ පළිබෝධක අවධි නොපෙන් වීම.
- vi. රෝග වාහක ලක්ෂණ නොපෙන් වීම.
- vii. සංස්කෘතික හා අධ්‍යාත්මක විශ්වාස පිළිබඳ සාමාන්‍ය බලපෑමක් නොමැතිවීම.

හඳුනා ගැනීම

ඉදිරි තටු කළු පැහැතිය. පසු තටු රත්වත් කහ පැහැතිවන අතර කළු පැහැති දාරයකින් යුක්ත වේ. විහිදා තිබෙන අවස්ථාවල තටු අතර පරතරය මිමි 165-180 පමණ වේ.

ධාරක ශාක

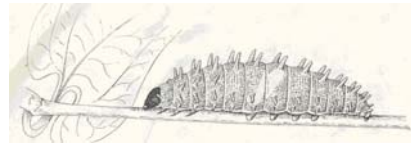
ඇරිස්ට්‍රෝකියේ කුලයට අයත් ශාක උදා: සප් සඳ

සංරක්ෂණ තත්වය - තර්ජනයට ලක් වී නොමැත.

Declaration of the National Butterfly

**Sri Lanka Birdwing
(Adult Butterfly)**

Caterpillar

Pupa

Troides darsius (Gray, 1852)

Background

Butterfly fauna is one of the biologically and culturally important taxon groups. Two hundred and forty three (243) species of butterflies with 20 endemics have been recorded from Sri Lanka. Out of these, 66 species have been listed in a 'threatened' category. Their populations are fast disappearing due to habitat degradation, fragmentation, environment pollution etc.

The establishment of a national identity and biological heritage of any life form through declaration will help to enhance public concern. Conservation of a faunal group such as the Butterflies which contain many 'threatened' as well as flagship species can be achieved through a public concern with a positive attitude. This will assist in the conservation of the habitat and related ecosystems and all species contained therein through public partnership and participation. Therefore, declaration of the National Butterfly is a timely action to conserve the butterfly fauna of Sri Lanka.

Description

The Butterfly Expert Group established under the Ministry of Environment & Natural Resources for the preparation of the Butterfly Conservation Action Plan has recommended the declaration of an attractive butterfly called the Sri Lanka Birdwing (*Troides darsius*) as the National Butterfly. This recommendation has been done considering the following characteristics of the Sri Lanka Birdwing.

The Sri Lanka Birdwing ;

1. is the largest butterfly in Sri Lanka.
2. is distributed all over the island.
3. is endemic to Sri Lanka.
4. is considered a flagship species due to its attractive colour pattern.
5. contains no pest behaviour at any stage of its life cycle.
6. is not a vectoring agent of disease.
7. has no negative cultural or spiritual beliefs.

Identification

Forewings are glossy black; hindwings are bright yellow with a black margin. Wing expanse approx. 165-180mm.

Host plants

Caterpillar feeds on plants belonging to the family Aristolochiaceae (e.g. Sap sanda)

Conservation status: Not listed as a threatened species.